

Livstegn fra Okhaldhunga i februar 2022

En av carol-singing begivenhetene, på motorsykkeltur med denne uslåelige gjengen fra kirka på vei til Solu

Og en av de mange julefestene. Denne på taket med alle naboene våre.

Det er lenge siden sist livstegn herfra. Jul og nyttår har kommet og gått og blitt feiret med stor fest, mye jubel og ingen smitte. I tida før jul, gikk grupper fra kirka carol-singing til forskjellige hjem og gårdsplasser der medlemmer av kirka bor, eller til datterkirker i området rundt. *‘Du vet, slik som englene kom med gode nyheter den gangen, vi synger og danser og deler de gode nyhetene rundt omkring’.* Slik fikk jeg tradisjonen forklart. Og jeg fikk bli med på noen av disse turene, blant annet til en liten datterkirke lengre nord.

Og det var feiring på sykehuset også, med sang og utdeling av gaver til pasientene; tannbørster,

tannkrem og såpe. Og ikke minst små leker til barna på barneavdelingen. Selve juledagen var det fest i kirka, med stort måltid for alle. Et høydepunkt for meg var nok likevel besøk av noen gode venner fra Kathmandu, Ellen og Calle Wahlström er tilbake i Nepal for Himalpartner. Fint å kunne snakke språket sitt med noen som forstår det. Nå bor de i Pokhara, langt herfra, men de er i alle fall i landet!

Mye skjedde plutselig på en gang. Det første kullet med studenter fikk endelig fullført sitt andre år, mye forsinket pga covid. Nå har de begynt sitt tredje og siste år. Med start lille julaften. Dette siste året er jordmorfag en stor del av pensum, og jeg er så heldig å få undervise dem i det. Det er en usedvanlig gruppe. Dette første kullet er alle sammen på stipend fra myndighetene som dekker både skolen, mat og bo for hele studietida. De har fått stipendet i konkurranse med hundrevis av andre, og vunnet fordi de har gode karakterer, og er fra marginaliserte grupper, enten såkalt kasteløse, eller marginaliserte etniske grupper. Så dette er både veldig smarte og lærevillige jenter, og det gjelder å gjøre sitt beste for dem. I tre uker hadde vi klasseromsundervisning før skolen ble stengt igjen pga covid. Studentene dro hjem igjen og fikk ta sommerferien på vinteren i stedet. Men nå er ferien deres over, og vi i gang med online undervisning. Studentene følger med på sine mobiler, på ustabile nett. Og

herfra er heller ikke strømmen helt pålitelig, så det blir noen avbrudd og flere pålogginger i løpet av en time. Man får gjøre sitt beste, men det føles ikke helt godt nok. Det er mye som er litt vanskelig å formidle gjennom en skjerm. Uansett er jeg veldig glad for at vi fikk de tre ukene først med klasseromsundervisning, slik at jeg fikk bli litt kjent med studentene før vi måtte over på nettundervisning. Nå føler meg som en slags radio som snakker og snakker ut i lufta, foran en skjerm, og med liten ide om hvor godt studentene henger med eller ikke. 'Yes, Maam, we are with you', forsikrer de meg når jeg spør. Jeg har jo siden jeg kom ventet på å være mer involvert på sykepleierskolen, så er uansett glad for å være i gang med det nå. Det føles veldig meningsfylt.

Covid-bølgen har altså nådd oss også nå. Slik jeg hører om hjemmefra også, er ikke problemet vårt for få sengeplasser for covid-pasienter eller for lite oksygen. Nå er det heller at det er færre folk på jobb fordi flere ansatte er syke; sykepleiere som jobber doble skift, og leger som er på vakt annenhver natt. Det som er den gode nyheten i dette, er at i Okhaldhunga er nå over 80%

Sykepleier studentene hadde en stor utstilling om mat og helse like før alt ble stengt. De sparer ikke på kreftene og arbeidet når de får slike oppgaver

fullvaksinerte (!!)) ifølge vår farmasøyt og statistiker Dani. Og mange ansatte har også fått sin tredje dose. Så dette skal vi klare. Men jeg gleder meg, gleder meg, til dette er over.

Ellers har jeg siden jeg kom til Okhaldhunga blitt litt uventet engasjert i utviklingen av et mental helse prosjekt. Ikke fordi jeg har mental helse erfaring, men fordi jeg har noe prosjekt erfaring. Det var penger tilgjengelig fra Norad for mental helse arbeid i Nepal, og derfor sendte vi en søknad gjennom Normisjon sammen med storesøster sykehuset i Tansen. Etter regjeringsskifte i Norge i høst ble det ikke de 3,5 årene vi søkte om, men i stedet et ett-års prosjekt som omsider ble godkjent. I år altså, 2022, januar til desember. Så nå det gjelds å bruke tida godt, og rulle arbeidet i gang på en bra måte. Det er ingen tvil om at det er behov for et sterkere mental helse tilbud her. Pandemien har også gjort flere psykisk syke, her som andre steder i verden. Vi er i gang med ansettelse nå, be gjerne om rette personer i rette stillinger. Så skal vi også straks i gang med å pusse opp en gammel bygning som skal bli mental helse avdeling. Be også for dette arbeidet. At det må bli gode rom, der folk kan finne livsmotet igjen og få hjelp for det som har gått i stå eller i stykker for dem. Be gjerne også om at vi må finne måter å kunne fortsette denne tjenesten på, også etter at dette året er over.

Av mine forskjellige roller her er jeg også noe involvert på mødreventehjemmet. Her kommer gravide som bor langt unna, for å bo når termin nærmer seg, slik at de kan være sikre på å føde på sykehuset. Noe av det som slår meg og rører meg her er det felleskapet disse parene får etter hvert som de bor

sammen og spiser sammen i noen dager eller uker mens de venter på hver sine fødsler. De blir godt kjent, det er all slags forventning, skravling og historier. Hver dag får de noe undervisning om helserelaterte tema. De hjelper hverandre ut, gleder seg over hverandres fødsler, sørger sammen når det en sjelden gang ikke går bra.

Fedrene på Mødreventehjemmet. Det er de som står for matlagingen der, dagens høydepunkt.

Man skal ikke så langt nordover før man har hele rekka med fjell foran seg. Hit ble jeg også invitert til nyttår, til der min kollega Jangi kommer fra. Hun er lederen på sosialkontoret, fungerer på mange måter som sykehusets pastor, og tar imot dem som ikke kan betale sykehusregningen, eller som trenger noen å snakke med pga store alkohol problemer, selvmordsforsøk eller alt mulig. Var veldig fint å se hvor hun kommer fra, treffe faren hennes, de hardtarbeidende søstrene, den

lille kirka, gården med appelsiner og bøfler. Stor gjestfrihet og fantastisk natur. Som Jangi selv, liten, sterk, og solid innvendig.

Vi har alle vår historie. Her begynner lille Mission Tamang sin, i sykehusets hjemmesnekrede kuvøse. Han har fått navn etter sykehuset her. Født før tida, av en ung mor som plutselig har fått et stort ansvar. Enn så lenge kan han hvile her og bli litt større før han får komme hjem. Må ha få et godt liv.

Jeg håper det er bra med dere der dere er.

Takk for alle dere som følger med og ber for dette stedet, som gir på forskjellige måter, strikker og støtter. Jeg setter stor pris på dere.

Varm hilsen fra Liv

Utsikt fra Patale, en liten kjøretur nordover en tidlig morgen. Mt Everest i vinden, nr to fra venstre.

Kjøkken og katedral hjemme hos Purnimaya.